

MINIMALIZAM, umj. smjer, nastao oko 1960, najprije u SAD, a potom i u eur. zemljama. Termin »minimalna umjetnost« predložio je britanski kritičar R. Wollheim 1965. M. se u Americi pojavljuje kao reakcija na apstraktni ekspresionizam i poklapa se s težnjama koje američki kritičari označuju kao »post-slikarska apstrakcija«. U ta se nastojanja može uvrstiti i umjetnost tzv. tvrdoga brida (hard-edge) i obojenoga polja (color-field). M. uvodi konceptualni pristup djelu, čime se malo-pomalo dokida pojam »slike«, a na njezino mjesto dolazi bezličan umjetnički »objekt«. Tako zamišljen, m. je međufaza na razmeđu klas. slikarskih disciplina i konceptualističkoga ikonoklazma. Najpoznatiji su predstavnici toga smjera B. Newmann, Ad Reinhardt, E. Kelly, D. Judd, R. Mangold, F. Stella, R. Morris, K. Noland, M. Louis i C. Still. M. se u nas pojavio na manifestaciji »HIT-parada« 1967 (A. Kuduz, M. Galić, Lj. Šibenik, M. Šutej), na izložbi »Objekt i boja 68« 1968 i na izložbi »Mogućnosti 71« 1971, sve u Zagrebu. U okviru djelovanja grupe »Gorgona« (1959–66) pojavljuju se kod nekih umjetnika djela izrazito minimalističkoga tipa (J. Knifer, I. Kožarić, Đ. Seder, J. Vaništa). Najistaknutiji predstavnici minimalizma u Hrvatskoj su M. Galić, Lj. Šibenik, E. Feller, B. Vlahović. Minimalizam se kod znatnoga broja mladih umjetnika pokazao kao najranije razdoblje njihova stvaralaštva, koje se poslije razvilo u konceptualan način djelovanja.

LIT.: M. Susovski, Minimalizam (katalog), Zagreb 1983.

Ž. Kć.

MINOVSKI, Dušan, slikar (Beograd, 21. IX. 1953). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1978 (R. Goldoni). U kontekstu umjetničkih previranja oko 1980, M. je ostvario niz zanimljivih slika sentimentalno-ironičnoga sadržaja (*Vidim*, 1983). Kompozicija je često podređena simetriji i ornamentu, a boja je čista i intenzivna. — Samostalno je izlagao u Zagrebu 1983, 1985, 1987, 1989. i Grazu 1988.

LIT.: Z. Maković, Slike Dušana Minovskog (katalog), Zagreb 1983.

Ž. Kć.

MIODRAG, Boris, slikar (Knin, 19. II. 1934). Diplomirao na Pravnome fakultetu u Zagrebu 1959. Slikarstvom se bavi od 1974. Motive zavičajnoga krajolika promatra kao pročišćene odnose elementarnih, prozračnih masa i ritmiziranih gibanja (*Zrmanja*, *Kornati*, *Moj mali svijet*).

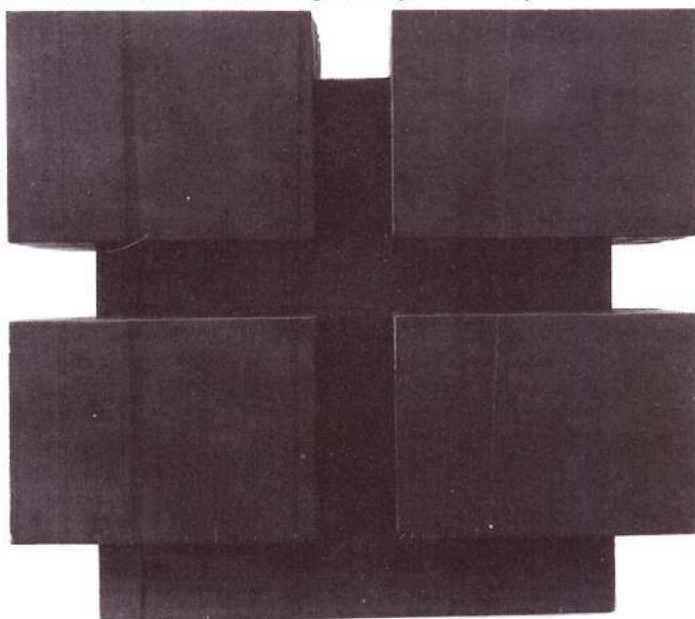
LIT.: J. Vrančić, Boris Miodrag (katalog), Sarajevo 1976. — A. Travirka, Boris Miodrag (katalog), Zadar 1980.

MIRABELLA ROBERTI, Mario, tal. arheolog (Venecija, 1. III. 1909). Diplomirao filozofiju i književnost u Milanu 1932. God. 1935–47. direktor Muzeja Istre u Puli; istraživao ant., ranokršč. i srednjovj. spomenike u Puli (Arena, katedrala), Vrsaru (ranokršč. sjedište), Lovreću (zidine) i Poreču (Eufrazijeva bazilika). Nakon rata profesor na sveučilištima u Trstu, Veroni, Pisi i Bariju; 1953–73. konzervator za Lombardiju; od 1968. direktor Centra za gornjojadranske studije u Akvileji.

BIBL.: *Scritti di archeologia* (1943–1979), Atti e memorie SIASR 1979–80, 27–28. Iv. Mat.

MIRANJE, selo nedaleko od Benkovca. U blizini seoskoga groblja vide se ostaci kasnoant. gospodarske zgrade s očuvanim dijelovima tijeska, a nađeno je nešto rim. novca i ulomaka ant. keramike. Na groblju je

MINIMALIZAM, B. Vlahović, 1145. Zagreb, Galerija suvremene umjetnosti

Đ. MIRKOVIĆ i T. PETRINJAK, Dom umirovljenika Sv. Ana u Zagrebu

romanička crkva posvećena Sv. Arhanđelu, sa zvonikom u obliku kule na pročelju i polukružnom apsidom na začelju.

MIRKOVEC, jednokatni dvorac na brežuljku između Zaboka i Sv. Križa Začretje u Hrvatskome zagorju. U unutrašnjem dvorištu ima trijem s (ostakljenim) arkadama. Stariji dio dvorca s puškarnicama građen je u XVII. st. (1644?), a dogradnje su izvedene u XVIII. st. Posjedovali su ga Sermagei, Bedekovići, a od 1892. Vraniczany. Prostorije su raznoliko presvođene, a u jednoj je sačuvan stari drveni strop. Oko dvorca je park.

LIT.: V. Marković, Barokni dvorci Hrvatskog zagorja, Zagreb 1975. — M. Obad Ščitaroci, Dvorci i perivoji Hrvatskoga zagorja, Zagreb 1991.

A. Ht.

MIRKOVIĆ, Đuro, arhitekt (Split, 31. VII. 1937). Diplomirao 1959 (V. Turina) i doktorirao 1981 (*Tehnološki uvjeti arhitektonskom projektiranju*) na Arhitektonskome fakultetu u Zagrebu gdje je od 1982. profesor. Projektira uglavnom stambene zgrade služeći se prefabriciranim elementima, te poslovne, zdravstvene i javne objekte. Od izvedenih djela značajnija su: zdravstvena stanica u Zaprudu (1967) i montažni stambeni tornjevi na Utrini i u Zaprešiću (1970), škola i dom za babice uz bolnicu Sestara milosrdnica (1970) u Zagrebu; hotel »Umag« u Umagu (1970, s D. Bakulićem i N. Postružnik); župni dvor u Livnu (1972); stambeni toranj s vodospremom u Velikoj Gorici (1973), dom umirovljenika (1974, s T. Petrinjakom) i hotel »Šmidhen« (1975, s D. Bakulićem i R. Šafranom) u Samoboru; stambeno-poslovni blokovi u Voltinu naselju (1975, s H. Paljan i T. Petrinjakom), blok 6 u Travnom (1976, s N. Postružnik), Dom umirovljenika »Sv. Ana« u Sopotu (1976, s T. Petrinjakom), stambeno-poslovni blok u Središću (1982), dvije poslovne uglovnice (1983), hotel »I« (1986) — sve u Zagrebu, te sklop Skupštine općine sa stambeno-poslovnim zgradom u Velikoj Gorici (1982, s O. Strugarom), Sudjelovao je na natječajima za tipski stambeni toranj u Zagrebu (1961), dom zdravlja u Labinu (1964, sa Ž. Mišić-Pažinom), stambeno naselje Alipašin most u Sarajevu (1967, s A. Glunčićem), dom kulture u Bitolju (1972, s G. Mirković i T. Petrinjakom), centar za kulturu Susjedgrad u Zagrebu (1978, s T. Petrinjakom), stambeno-poslovnu uglovnicu (1980) te za plivalište »Mladost« (1985, sa Ž. Mišić-Pažinom i T. Velnićem) u Zagrebu.

BIBL.: *Problemi međuzavisnosti urbanizma, projektiranja i tehnologije građenja s osvrtom na naselje Travno u Zagrebu*, Zbornik radova Savjetovanja o racionalizaciji i industrijalizaciji u stambenoj izgradnji, Zagreb 1974; *Planersko-arhitektonski aspekti stanovanja starijih osoba*, Zbornik radova »Kvalitet stanovanja i ljudske potrebe«, Beograd 1979; *Sustavno graditeljstvo i arhitektura obilja*, Ljubljana 1984; *Racionalne i iracionalne determinante u pristupu suvremenoj stanogradnji*, Zagreb 1985; *Mogućnosti primjene specifičnih tehnologija građenja*, Beograd 1988; *Uporaba i održavanje stambenih zgrada kao relevantni aspekti u njihovoj realizaciji*, Zagreb 1990; *Prolegomena za poslijeratnu graditeljsku rekonstrukciju Hrvatske*, Zagreb 1992; *Indikacije investicijske prikladnosti u dispoziciji stambene jedinice* (s M. Michel Vojković), Zagreb 1993.

LIT.: I. Maroević, Arhitektura 70-ih godina u Hrvatskoj (katalog), Zagreb 1982. — Arhitektura u Hrvatskoj 1945–1985, Arhitektura 1986, 196–199.

J. M. M.

MIRKOVIĆ, Ivan, slikar i kipar (Pag, 17. X. 1893 — Split, 4. I. 1988). Akademiju je polazio u Pragu (V. Bukovac, O. Španiel). Obraduje najčešće ribarske motive i dalm. krajolik; bavi se i karikaturom. U razdoblju 1917–59. priredio u Splitu jedanaest samostalnih izložaba slika, plastike i karikature; 1961. izlagao samostalno u Londonu. — Izradio memorijalne spomenike u Trogiru, Sinju, Podgori, Dugom Ratu, Visu i Pagu, te u Skoplju.

LIT.: N. Bezić-Božanić, Ivan Mirković (katalog), Split 1980.

N. B. B.

MIRKOVIĆ, Marija, povjesničarka umjetnosti (Orubica kraj Nove Gradiške, 20. VII. 1935). Diplomirala u Zagrebu 1959. Kustosica Gradskega